OKTOBA 2019: ISSUE 6

JARIDA LA RHRP

EMPOWER TANZANIA

Habari! Tumesikia mambo mazuri mwezi huu kutoka mashuleni- shule zinaandaa matamaha kuanzisha vilabu vya program ya afya ya uzazi na mahusiano pamoja na watoto na shule zinazoandaa wageni kutoka katika jamii.Hii ni nzuri sana! Tumesikia pia mirejesho kwamba wakuu wa shule wamekuwa wakijihusisha zaidi toka walivyoshirikishwa katika mafunzo mwaka huu.Tunatumahi kuwa hii itaendelea na program itakuwa Zaidi kwa kufanya kwenu kazi kwa bidii sana.

Tunaanza utafiti wa baada ya elimu hii mwezi huu. Matokeo hayatapatikana kwa muda kidogo kwa sababu yanahitaji kuchambuliwa na wataalamu huko marekani, lakini tunatumahi kuwa matokeo haya yataonyesha kazi kubwa yote ambayo imefanywa na mafanikio yote ambayo tumeyaona hadi sasa. Mwishoni mwa jarida hili ni kanuni ambazo tumeweka kwa ajili ya mashindano ya matamasha- tunataka sana wanafunzi waongoze shughuli hizi kwa msaada wa shule.Tunatumaini kuwa itakuwa njia ya kufurahisha na ya kufurahisha ya kushirikisha watoto katika programu. Kila la kheri!

UANGALIZI:

Tungependa kuongeza sehemu ya uangalizi ya mtu kila mwezi—tutumie taarifa zako unazofundisha kipindi taarifa chache za kwako binafs—unaweza ukajiona mwenyewe hapa katika toleo linalofatere!

MAELEZO KUTOKA KWA DR. JEFF...

Kama unavyojua, tunafurahi kusikia mirejesho kutoka kwenu na wanafunzi juu ya matokeo ya Programu ya Afya ya uzazi na mahusiano katika maisha yako. Tumeguswa na kutiwa moyo na hadithi mbalimbali ambazo mmezituma. Waalimu wameelezea jinsi wanavyokuwa huru zaidi kuzungumza wazi na wanafunzi juu ya mada ambazo hapo awali zilikuwa ni za aibu kuzungumzia. Wanafunzi wanasema mara nyingi wanawachukulia waalimu wao kama watu wazima wanaowaamini ambao wanaweza kuwashirikisha changamoto wanazokutana nazo kuanzia kwenye maswala kupata hedhi mfurulizo hadi unyanyasaji wa kingono.

Wanafunzi wameelezea hadithi za kutisha/kuhtusha juu ya unyanyasaji wa kingono na changamoto zingine za maisha wanazokutana nazo. Kwa kuongezea, walimu wanasema wana uelewa bora wa jinsi ya kushughulikia maswala ambayo wanafunzi huwaeleza ikiwa ni pamoja na jinsi ya kuunganishwa na huduma za ushauri au taratibu zinazohusika katika kuripoti unyanyasaji wa kingono kwenye mamlaka.

Hadithi hizi na ripoti zinatusaidia kuizoea na kuboresha program hii na tunakutia moyo endelea kuwasiliana nasi kwa maswali au maoni.Kwa mfano, jarida la mwezi wa tisa lilielezea utaratibu wa kufuata wakati wa kuripoti unyanyasaji wa kingono (unyanyasaji na ubakaji) kwa mamlaka ikiwa ni pamoja na Afisa mtendaji wa Kata, mwenyekiti wa Kijiji na polisi.Tafadhali rejea jarida hilo kwa mwongozo ikiwa hali hii itatokea. *(www.empowertz.org/reproductive)* Mirejesho yenu imeimarisha mitazamo yetu juu ya umuhimu wa waalimu na wakuu wa shule katika maisha ya watoto wengi mnaowaelimisha.Tafadhali endeleeni kututumia ripoti na hadithi za hali mnazokutana nazo ili tuweze kukusaidia katika kazi yako muhimu ya kuelimisha. Una pongezi zetu, heshima na msaada.

Mafanikio!

Mwalimu mkuu alitushirikisha juu ya jinsi jarida la mwezi wa tisa lilivyomsaidia kuelewa taratibu za kufuata katika kuripoti kesi ya unyanyasaji na ubakaji. Alikuwa akisoma jarida juu ya mada hii baada ya kuwekwa kwenye kundi la WhatsApp.Wakati akisoma jarida hilo alipokea simu ambapo kesi ya ubakaji kwa mwanafunzi wa darasa la sita iliripotiwa kwake.Alirudia kusoma jarida tena ili kuelewa ni mtu gani anayepaswa kuwasiliana naye kwanza. Kwa sababu ya jarida hilo aliweza kuripoti kesi hiyo ya unyanyasaji kwa sababu hiyo anashukuru sana.

Pia mwalimu mkuu aliwashirikisha Wafanyakazi wa shirika la Empower Tanzania kwamba programu hii imesaidia kujenga ujasiri wa wanafunzi na uhuru wa kuzungumza/kijieleza. Baada ya mafunzo, wakati waalimu walikuwa wakiongea na wanafunzi, mwanafunzi mmoja wa kike ambaye yuko darasa la sita aliweza kumshirikisha mwalimu jinsi ambavyo amekuwa akifanyiwa Unyanyasaji wa kingono na ndugu zake wa karibu.

Sehemu ya Kuzingatia: Mazungumzo ya Matibabu

Tunataka kujikita katika mada moja katika kila toleo ili kutoa maelezo ya ziada. Hii itachaguliwa bila utaratibu, lakini kama una ombi, Tafathali wasiliana na Jessica!

Njia moja kuu ambayo mtu anaweza kuanzisha kuaminiana na wengine ni kupitia mawasiliano. Kwa sababu waalimu wanaweza kuwa na mawasiliano ya moja kwa moja na watoto, mawasiliano madhubuti ni muhimu kuwaruhusu waweze kujielezea wao wenyewe.Waalimu wanaweza kutumia mbinu za mawasiliano za matibabu zilizothibitishwa kuwasaidia watoto kujielezea, haswa wakati wanajaribu kujadili hali ngumu.Mbinu hizi hutumiwa na washauri na wataalamu wa huduma ya afya katika kazi zao, na zinaweza kutumiwa kwa urahisi na walimu.

1 Ukimya

Wakati mwingine, ni muhimu kutokuongea chochote.Ukimya unaweza kumpa mwalimu na mtoto fursa ya kufikiria na kushughulikia kile kinachofuata kwenye mazungumzo. Inaweza kuwapa watoto wakati na nafasi wanayohitaji kuanzisha mada mpya. Jaribu kumruhusu mtoto kuvunja ukimya.

2 Kukubali

Wakati mwingine ni muhimu kutambua kile mtoto anasema na kuthibitisha kwamba amesikiwa.Kukubalika sio sawa na makubaliano;Inaweza kutosha kuwasiliana tu kwa macho na kusema "Ndio, ninaelewa." Watoto ambao wanahisi kuwa wanasikilizwa na kupewa umakini mkubwa wanaweza kutegemewa kuwa na msaada mkubwa na kuchukua hatua zozote zaidi.

3 Toa Fursa Pana

Mawasiliano ya matibabu mara nyingi huwa yenye ufanisi wakati mtoto anaweza kuelekeza mtiririko wa mazungumzo na kuamua nini cha kuzungumza.Hii inaweza kufanywa kwa urahisi kwa kuwapa nafasi pana kwa mfano "Je! Ni nini unafikiria leo?" Au "Ungependa kuzungumzia nini?"

4 Kusjkiliza kwa Makini

Kusikiliza kwa makini ni pamoja na kuonesha kupendezwa na kile wagonjwa wanasema, kukubali kuwa unasikiliza na kuelewa, na kushirikiana nao wakati wote wa mazungumzo.Kutumia vitu visivyo vya maneno na maneno kama vile kutikisa kichwa na kusema "naona" kunaweza kumshawishi mtoto kuendelea kuongea. Waalimu wanaweza kutoa miongozo ya jumla kama vile "Ni nini kilifanyika baadaye?" Kuongoza mazungumzo au kuisukuma mbele.

5 Kuweka Tukio Katika Muda na Mlolongo

Kuuliza maswali juu ya wakati matukio fulani yalitokea katika uhusiano na matukio mengine yanaweza kumsaidia mtoto na mwalimu kupata ufahamu wazi wa picha nzima. Inamlazimisha mtoto afikirie juu ya mlolongo wa matukio na inaweza kumfanya akumbuke jambo ambalo asingelisema.

MASWALI YANAYOULIZWA MARA KWA MARA

Je! Unaweza kupata ujauzito ukiwa umesimama?
Ndio hakuna njia ya kufanya ngono ambayo hukulinda na kupata kwa ujauzito.Njia pekee ya kuzuia! Mimba ni kutokufanya ngono kabisa, au kutumia njia za uzazi wa mpango.

Ninawezaje kumpeleka mtoto kwenye huduma za ushauri nasaha?
Mwalimu yeyote anaweza kumpeleka mtoto kwenye kituo cha utoaji Ushauri Nasaha kupitia kwa Mchungaji Nahana. Huduma za ushauri pia zinapatikana kwa mtu mwingine yeyote ambaye anaweza kuhitaji, ikiwa ni pamoja na walimu ambao labda wanapata shida kukabiliana na hisia za kushughulikia kesi za unyanyasaji wa kingono, wazazi wa mtoto ambaye ameripoti unyanyasaji wa kingono au mtu mwingine yeyote! Tafadhali usisite kuwasiliana na Mchungaji Nahana- gharama zote za huduma za ushauri nasaha hutolewa na shirika la Empower Tanzania.

SAME COUNSELING FOUNDATION

KITUUO HIKI KIPO NYUMA YA UKUMBI WA AMANI HOSTEL.

+255 759 618 422 NA +255 719 448 497

MASHINDANO YA MATAMASHA YA AFYA YA UZAZI NA MAHUSIANO

Uanzishwaji wa matamasha na shule baadhi na mawazo ya ubunifu yanayotokana na wanafunzi yametupa sisi wazo.Tunafurahi kutangaza mashindano ambayo yanawapa wanafunzi fursa ya kushughulikia kwa ubunifu mada za afya ya uzazi na mauhusiano ambazo ni za muhimu kwao.Wanafunzi wanaovutiwa kutoka katika kila shule ya programu wanaweza kufanya maigizo, shairi, vichekesho au wimbo unaohusiana na mada moja kati ya nyingi zifuatazo.

Ubaguzi - Uonevu - Ushawishi au mkumbo rika - Nafasi binafsi
Uvumilivu - Unyanyapaa - Unyanyasaji - Unyanyasaji wa kingono
Idhini - Balehe - Jinsia na usawa wa kijinsia
Hatari za kujihusisha kwenye uhusiano wa kimapenzi mapema

Kila mada itawasilishwa na shule katika Tamasha lililowasilishwa na shule hiyo na watazamaji watapigia kura mada waliyoipenda.Mada mbili zilizopendwa zaidi kutoka kwa kila shule zitachukuliwa video na wafanyakazi wa shirika la Empower Tanzania. Wafanyikazi wa shirika la Empower wa Tanzania watakagua mada hizo kutoka katika shule zote zinazoshiriki. Mada zilizoshinda zitaamuliwa na wafanyikazi kulingana na:

- Usahihi wa taarifa
- Ufanisi wa kutoa taarifa
- Umuhimu kwa vijana
- sababu za kuburudisha
- Usikivu wa yaliyomo kwa hadhara kubwa
- Uwezo wa kushawishi tabia ya vijana

Maingizo yaliyoshinda yatatengenezwa katika studio ya kitaalam na kusambazwa katika shule zote zinazoshiriki katika Programu ya Afya ya Uzazi na Mahusiano.Video hizi pia zitatumika mara tu programu hii itakapojumuisha shule zote za Wilaya ya Same na tunatumaini sehemu zingine za Tanzania kwa siku zijazo.Tunatarajia kuona ni maoni gani ya ubunifu ambayo wanafunzi watakuja nayo katika maonyesho yao.

EMPOWER TANZANIA

***Urefu wa maonyesho unapaswa kuwa dakika 5.**
***Shule itahitaji kuchagua maingizo yao 2 ifikapo Mei 2020.**
***Maonyesho yaliyoshinda yatatangazwa ifikapo Juni 2020.**

KUTANA NA TIMU

Katika sehemu hii ya jarida, tungependa kuwatambulisha timu yetu, mtu mmoja kwa wakati mmoja.

Mimi ninaitwa Mwalim Stella Mushi wa shule ya msingi Hedaru. Ninafundisha somo la Jiografia darasa la Sita, Maadili darasa la Nne pia ni Mwalimu wa afya. Nimewezeshwa elimu ya Afya ya Uzazi na mahusiano kutoka shirika la Empower Tanzania.

Katika shule yetu wanafunzi kuanzia darasa la kwanza hadi darasa la saba wanafundishwa somo la afya. Baada ya semina tunazozipata tunawawezesha waalimu wengine. Wanafunzi walifurahia sana somo hili kwasababu wanashiriki vyema katika kueleza changamoto wanazokutana nazo majumbani na mitaani.Kwakufundisha somo hili wanafunzi wanakua marafiki zangu. Yapo maigizo tunayoigiza,Rap,Ngoma,kwaya,bunge la wanafunzi na kikundi cha Watoto cha nipe haki zangu. Haya yote yanajumuisha mad azote za Afya ya uzazi na mahusiano.

Tumefanikiwa kuhifadhi tunayofanya katika mkanda wetu wa video.Tunafurahi sana kuwezeshwa na Empower Tanzania.Karibuni sana Hedaru muone tunayofanya kupitia mkanda wa video.

Ikiwa una maoni au mapendekezo juu ya jarida hili tafadhali tuma barua pepe kwa Jessica katika jhaw1@gmail.com yenye kichwa cha habari "jarida". Ikiwa unahitaji msaada wowote unaohusiana na masuala ya kufundisha tafadhali wasiliana na Catherine katika catherinewales17@gmail.com au Yoeza katika yoeza1mnzava@gmail.com